

Gustav Mahler

1860 - 1911

Østrig-Ungarn

Der Tamboursg'sell

- Tysk-Tjekkisk-Mährisk-Jødisk-Østrigsk
  - Kalischt - Iglau
  - Mor Marie (“mildheden selv”)
Far Bernhard - handelsmand som fremstillede spiritus
Kærlighedsløst, arrangeret ægteskab
  - 13 søskende (kun 3 tilbage som 40-årig)
  - Fattig familie
  - Komponerede som 6-årig
  - Klaveraften som 10-årig
  - Til Wien som 15-årig
2 år ved konservatoriet (Anton Bruckner)
2 år ved universitetet

Dirigent / Komponist

- Dirigent

- Bad Hall - Ljubljana - Olmitz - Kassel
- Prag - Leipzig
- Hamburg - London - Berlin - Moskva
- Wien
- New York - The Met og Carnegie Hall

- Komponist

- i sin fritid - sommerferierne i Steinbach ved Salzburg

Værker

- 9 (10) Symfonier
- Ca. 60 Lieder
- Kammermusik
- Klaver
- Kor

Wien

- **Modernismen**
  - Schönberg
- **Secessionen**
  - En gruppe af “alternative” kunstnere, heriblandt Alma Schindler
- **Operachef ved Wiener Staatsoper**

Operachefen

- 1888 - 91 - Budapest
- 1897-1907 - Wien
  - konverterede til katolicismen for at kunne få stillingen - og løj om tidspunktet
  - debuterede med Wagners "Tannhäuser"
(.....kritikerne skrev: "*Tannhäuser med jødisk accent*")
  - uropførte 32 nye operaer - genoptog 52 andre
  - gjorde op med måden at lytte og se opera på

Katastrofen 1907

- Datteren Marias død 5 år gammel
- Hans medfødte hjertesygdom blev diagnosticeret
- Intrigerne om ham i Operaen medførte hans afgang

Det Jordiske / Det Himmelske

- “Das irdische Leben” (Lied)
  - Fattigdom i ghettoen
- “Das himmlische Leben” (Lied & 4. Symf. / 4. sats)
  - Barnets naive forestilling om at komme i himlen (som kristendommen lover det)

Det jødiske / Det kristne

- Skam
  - - over at være jøde
  - - over skammen over at være jøde
- Frygt
  - - for døden
  - - for straf
- Længsel
  - - efter nåden
  - - efter tilgivelse
- Ingen belønning i jødedommen, modsat
- Kristendommens begreb om sjælens genopstandelse - løftet om det evige liv

Musikalske ingredienser

- Den Tysk-Østrigske symfoniske tradition
  - Schubert - Brahms - Bruckner
  - Folklore - Ländler - Luthersk koral - Djævlisk dans
- Det jødiske
  - Den frygiske skala
  - Harmonisk mol
  - Skift mellem dur og mol
  - “Diaspora”
- Sørgemarchen / Krigsmarch
  - forekommer i ALLE symfonierne
  - - besættelse af døden

Liederne / Teksterne

- **“Des Knaben Wunderhorn”**
  - en samling af tyske folkedigte, samlet og bearbejdet i 1805-08 af digterne Clemens Brentano og Achim von Arnim
- **Egne tekster**
  - “Lieder eines Fahrenden Gesellen”
  - “Das klagende Lied”
- **Friedrich Rückert (1788-1866)**
  - “Rückert-Lieder”
  - “Kindertoten-Lieder”
- **Hans Bethge: “Den kinesiske fløjte”**
  - “Das Lied von der Erde”
- **Øvrige**
  - Richard Leander - Tirso de Molina - F. G. Klopstock - Friedrich Nietzsche

Vigtige personer

- Hustruen og komponisten Alma Mahler
- Børnene Maria og Anna
- Bruno Walter
- Leonard Bernstein